

[Clausager.]

nævnes kun mindre Jordbrug, ikke hvilken Slags det er.

I denne Forbindelse vil jeg gerne stille det Spørgsmaal til det ærede Medlem — hvem jeg nu altsaa har svaret —, om han mener, at det er holdbart, hvad han sagde ved Finanslovsforslagets første Behandling om Anvendelsen af den Jord — eller dens Værdi —, der var afleveret. Jeg mener, det ærede Medlem har taget fuldkommen fejl; jeg maa gaa ud fra, at han har taget fejl, for han kan ikke have søgt at fremstille det saaledes med Villie. Vi har Begrundelsen i Lenslovens § 2, 3die Stykke, men sandelig ikke i § 1; den omhandler, saa vidt jeg kan læse Dansk, kun den Jord, som man *den Gang* havde fat i, og som skulde afleveres og udstykkes eller byttes med Jord andetsteds, som skulde udstykkes.

Jeg takker den højtærede Minister, fordi han gik ind for den Tankegang — hvad jeg ikke havde troet, han vilde, men nu ved vi, hvor vi har ham —, at da Rigsdagen i 1919 vedtog Loven om Bort salg af Jord i offentligt Eje, fastlagde den for stedse her i Danmark det Princip, at al Jord, der opkøbes i fri Eje, det være sig Herregaardsjord, Bondegaard jord eller anden Jord, maa aldrig bruges til Oprettelse af Selvejbrug, det skal altsammen bruges til Oprettelse af Brug efter Loven af 4. Oktober 1919. Det var den højtærede Ministers Udtalelse, at naar Staten har købt Jord, saa er denne blevet offentlig Jord, og saa skal den udstykkes efter den Lov. Det vil sige, at der kan aldrig af Staten købes Jord mere, uden at det skal ud som Brug efter denne Lovs Principper, aldrig som Selveje. Det er det store Spørgsmaal, om det har været Rigsdagens Mening at fastlægge dette, og det tvivler jeg i høj Grad paa.

Holdgaard: Jeg vil gerne sige til det ærede Medlem Hr. Clausager, at han tilsyneladende til de forskellige Tidspunkter har forskellige Begrundelser for, hvorfor Venstre nægtede at gaa med til Købet af Christianssæde. I Finansudvalget, husker jeg meget tydeligt, var det Prisen, det var galt med; den var for høj. Der var man ikke klar med Hensyn til det andet Spørgsmaal, om man havde et Flertal for at gaa imod dette her. Men een Ting er i hvert Fald givet, at det Standpunkt, som Venstre har taget i dette Spørgsmaal her i Tinget, er et politisk Standpunkt i Modsætning til det saglige Standpunkt, som de Politikere, der

sidder i Statens Jordlovsudvalg, har indtaget. Det kan det ærede Medlem Hr. Clausager ikke modbevise.

Nu har det ærede Medlem Hr. Niels Frederiksen godtgjort, at det var Mening den Gang, at man vilde — som jeg ogsaa sagde i min første Tale — bruge Midlerne til fortsat Udstykning efter denne Brugsform, og naar man nu ser paa det Standpunkt, som Venstre indtager, er det en saa kolossal Kovending, at man næsten aldrig har set Magen dertil. Jeg vil gerne have Lov til at belyse dette ved at oplæse et ganske kort Citat, som jeg haaber, jeg har Formandens Tilladelse til at oplæse. Det er en Udtalelse, som blev fremsat af Venstres Ordfører Hr. Brorsen i 1918; den findes i Folketingstidenden for 1917—18, Sp. 3268 og lyder saaledes:

„Det forekommer mig, at det i dette Øjeblik vilde have været meget betydningssfuldt, netop nationaløkonomisk set, hvis vi havde en Beholdning af, lad os sige 500 Mill. Kr. som 1ste Prioritet i det danske Landbrug. Jeg har slaaet til Lyd for den Tanke, da vi behandlede Husmandsloven, at det var tiltalende, om man ved Oprettelsen af Husmandsbrugene ikke udbetalte, hvad Jorden kostede, men at Købesummen stadig kom til at staa som 1ste Prioritet Netop rent nationaløkonomisk er en saadan Ordning efter min Mening af uhyre stor Betydning, og man kan efter min Anskuelse udmærket godt gaa noget videre, naar der er Tale om Oprettelse af Husmandsbrug.“

Det forekommer mig, at dette tilstrækkeligt belyser, hvad Venstres Ordfører den Gang mente med Hensyn til 4. Oktober-Lovens Principper. Man kan saa have sin egen Mening om, hvorfor Partiet har foretaget denne Vending. Vi ved jo alle, at Venstres Fører, det ærede Medlem Hr. Madsen-Mygdal altid har været en Modstander af det Princip, og det er ham, der nu ligesom svinger Svøben over Partiet; det maa jo danse, naar han siger, det skal. Det er vel nok den rigtige Forklaring.

Niels Frederiksen: Jeg havde den Ære i sin Tid at være Formand for det Udvalg, der behandlede Lovforslaget om Lens og Stamhouses Overgang til frit Eje, og i Forbindelse dermed stod Lov Nr. 557, Loven om Vilkaar for Bort salg af Jord i offentligt Eje. De to Love var uvægerlig knyttede til hinanden, de blev gennemført sideordnet, de indeholder Bestemmelser, der er flettede ind i hinanden paa en saadan Maade, at det hele er en Enhed. Derfor